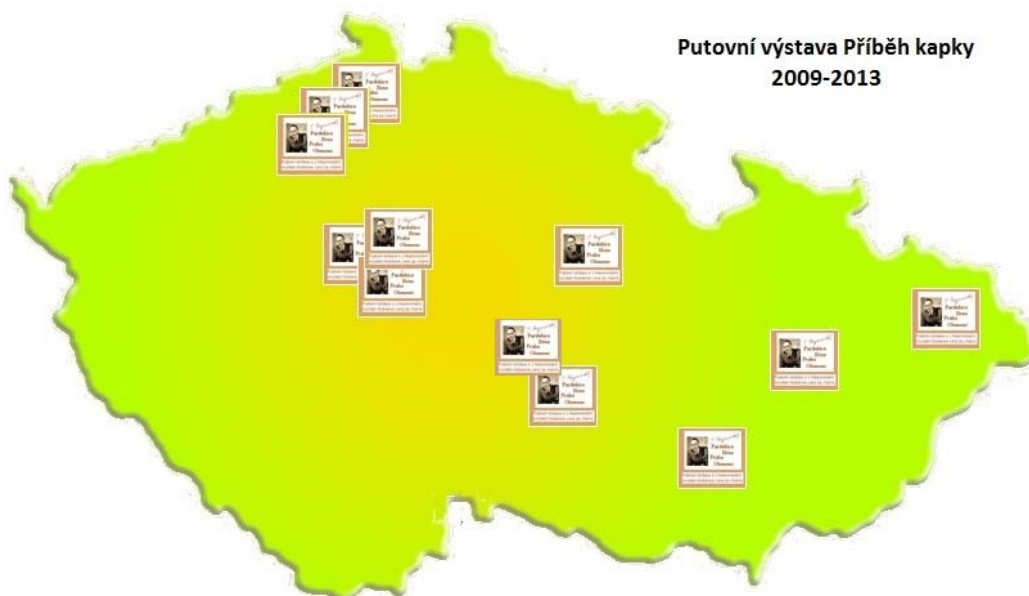

HEYROVSKÝ SE OPĚT VYDÁ UČIT CHEMII DO ŠKOL, A TO JIŽ PODRUHÉ NA VYSOČINU

Putovní výstava Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v.v.i. s názvem Příběh kapky, připomínající již pátým rokem široké laické veřejnosti život a vědeckou práci Jaroslava Heyrovského, našeho dosud jediného držitele Nobelovy ceny za chemii, v březnu poputuje na své 12. místo (!!). Tentokrát ji domov poskytne Biskupské Gymnázium ve Žďáru nad Sázavou a očekává se od ní, že zpestří program výuky chemie a fyziky nejen pro žáky gymnázia, ale i žáky škol základních a středních ze Žďáru a okolí. Bude ji totiž opět doplňovat pestrý doprovodný program přednášek a workshopů, ve kterých žáci na vlastní kůži okusí, že chemie nemusí být nudným předmětem plným vzorců a pouček, ale že teorii lze okořenit experimentováním, při kterém žák vše lehce pochopí, zapamatuje si a nakonec i něco sám vymyslí. Jaroslav Heyrovský, od dětství neúnavný experimentátor, se tak prostřednictvím svých pokračovatelů, vědců a studentů z ÚFCH JH, na pár týdnů zabydlí ve zdejší Biskupském Gymnáziu. Výstava bude zahájena vernisáží 14. března odpoledne a pro veřejnost bude otevřena od 15.března do konce dubna 2013.

Putovní výstava Příběh kapky
2009-2013

Více na stránce výstavy <http://www.jh-inst.cas.cz/heyrovsky>

použita mapa ČR od
© geography.tym.cz

Myšlenka uspořádat tuto výstavu se zrodila v roce 2008 a jejím cílem bylo připomenout veřejnosti 50. výročí udělení Nobelovy ceny Jaroslavu Heyrovskému (10.12.1959). "Nikdo tehdy nevěřil, že život výstavy se tak trochu prodlouží. Původně jsme ji chtěli uspořádat na dvou či třech místech a dnes je to již dvanáctá expozice," představuje výstavu jeden z jejích autorů Květa Stejskalová. V letech 2009 až 2012 byla výstava instalována v Pardubicích, Brně, Praze (3 různá místa), Olomouci, Ostravě, Jihlavě, Ústí nad Labem, Děčíně a Teplicích. Možnost navštívit některou z 11 různých expozic již tak mělo okolo 9500 návštěvníků. I v roce 2013 je výstava jednou z mnoha akcí ÚFCH JH, kterými se ústav zapojuje do programu vzdělávání mladých zájemců o přírodní vědy a popularizace vědy jako takové. "Budou li další zájemci o vystavení, není problém expozici převézt, do 48 hodin nainstalovat a nechat žít vlastním životem. Naším vzdáleným cílem je vytvořit z ní v budoucnu trvalou expozici, ať již to místo bude v Praze či jinde v České republice," dodává Květa Stejskalová.

Putovní výstava má tři části: první část expozice je tvořena sadou dvanácti panelů (formát A0), které s využitím fotografií a dokumentů přibližují návštěvníkovi život a vědeckou práci Jaroslava Heyrovského. Rodinou Heyrovských byly k pořízení kopií zapůjčeny fotografie z rodinného alba, z nichž některá foto dosud nebyla na

veřejnosti prezentována. Řada fotografií, diapositivů a písemných materiálů z archivu ústavu ilustruje výzkumnou práci J. Heyrovského a jeho týmu. Druhou část expozice tvoří přístroje (vývojová řada 10 přístrojů tzv. polarografů), skleněné polarografické nádoby, diapositivy, se kterými polarografisté přednášeli, ukázky knih a publikací o polarografii v různých světových jazycích a i několik polarografických kuriozit. Filmy zhotovené v 50. a 60 letech dokumentující Heyrovského výzkum jsou zájemcům promítány ve třetí části expozice ve formě nekonečné smyčky. Výstava je doplněna doprovodným programem popularizačních přednášek nejen o Jaroslavu Heyrovském a jeho výzkumu v oboru polarografie, ale i o současné vědě a výzkumu v oboru fyzikální chemie, kterou se vědci v ÚFCH JH zabývají dnes.

Pro výběr exponátů tým autorů - vědců z oboru fyzikální chemie (K. Stejskalová, M. Heyrovský, R. Kalvoda) prohlédl téměř 10 kg písemných materiálů, více než tři stovky fotografií či diapositivů, 6 km celuloidových filmů a desítku polarografických přístrojů. Výstava je již od července 2009 veřejnosti představována prostřednictvím denně aktualizovaných českých i anglických webových stránek, kde si jejich návštěvník může např. spustit videopozvánku, ukázky starých filmů, prohlédne si fotografie z různých expozic a dočte se nejenom co na ní bude možné vidět, ale i jaký doprovodný program bude možné navštívit. Výstavu doprovázejí přednášky s titulem "Jaroslav Heyrovský, *bádající, objevující*", které navštěvují převážně pedagogové se svými studenty. Dosud bylo předneseno 42 přednášek a vyslechlo je 2255 zájemců.

Organizátoři pro návštěvníky připravují i různé upomínkové předměty s tematikou výstavy (plakáty, zmenšené kopie hlavních výstavních plakátů uspořádané do brožury, záložky, kvízy aj.), které si zájemci mohou z výstavy odnést. Pro žáky ZŠ a SŠ jsou navíc připraveny pracovní listy, kterými si "odučeného Heyrovského a polarografii" navíc důkladně zopakují. Dalším bonusem je nulové vstupné na výstavu. Na nákladech na její uspořádání, spojených hlavně s jejím převozem a tiskem posterů, se vedle ÚFCH JH (*výstava je jako informační nástroj součástí projektu Tři nástroje r.č. 2E08038 v programu MŠMT NPVII-Lidské zdroje zaměřeného na vzdělávání mládeže a popularizaci výsledků VaV veřejnosti*) podíleli i partneři, kteří pro její uspořádání propůjčili své prostory (PřF a MFF Univerzity Karlovy v Praze, FCHT Univerzity Pardubice, Hvězdárna a planetárium M. Koperníka v Brně, PřF Univerzity Palackého v Olomouci, Úřad MČ Praha 8, SPŠCHG akademika Heyrovského v Ostravě a Muzeum Vysočiny Jihlava, SPŠ v Ústí nad Labem, ČVUT v Děčíně, ZŠ Koperníkova v Teplicích) či přispěli finanční částkou na krytí části jejích nákladů (např. DataApex s.r.o., Merck s.r.o. Sigma-Aldrich, s.r.o., projekt NANOPIN, ATG, s.r.o., Bochemie Group, BorsodChem MCHZ, s.r.o.; Teva Pharmaceuticals ČR, s.r.o., Spolchemie, a.s.).

Putovní výstava Příběh kapky patří do celé řady popularizačních akcí, kterými vědci z ÚFCH JH pravidelně seznamují zájemce o přírodní vědy z řad veřejnosti s vědou a výzkumem, který za zdmi budovy v Dolejškově ulici na Praze 8 běžně probíhá (viz - <http://www.jh-inst.cas.cz/3nastroje>). V roce 2012 se 38 různých akcí pořádaných pro školní mládež (ZŠ, SŠ, VŠ) nebo veřejnost zúčastnilo rekordních 5470 zájemců. Autoři výstavy si slibují, že počet zájemců o přírodní vědy, kteří se s historií ale i současným výzkumem tohoto akademického pracoviště seznámí prostřednictvím Příběhu kapky, možná o „kapku“ vzroste. Dosud pro to udělali a ještě udělají maximum!

Aktuální život výstavy lze sledovat na jejich stránkách s adresou <http://www.jh-inst.cas.cz/heyrovsky>.

ÚFCH J. Heyrovského AV ČR, v.v.i.

Ústav byl zřízen k 1. 3. 1972 pod názvem Ústav fyzikální chemie a elektrochemie J. Heyrovského ČSAV. Vznikl sloučením Polarografického ústavu, který byl založen v roce 1950 a k 1. 1. 1953 začleněn do ČSAV, a Ústavu fyzikální chemie ČSAV, který byl zřízen k 1. 1. 1955 z dřívější Laboratoře fyzikální chemie, založené v ČSAV k 1. 1. 1953. Současný název ústavu byl přijat k 1. 8. 1993. Od 1. ledna 2007 se ústav stal veřejnou výzkumnou institucí ve smyslu zákona č. 341/2005 Sb.

Předmětem činnosti ÚFCH JH je v první řadě badatelský výzkum ve fyzikální chemii včetně elektrochemie, v analytické chemii a v chemické fyzice, uskutečňovaný teoretickými (výpočetními) a experimentálními metodami. Ústav dále napomáhá uplatňování výsledků svého badatelského výzkumu v praxi. Významně se též ve spolupráci s vysokými školami podílí na výuce a vzdělávání vysokoškolských studentů a doktorandů.

ÚFCH JH je se svými téměř 200 zaměstnanci (s celkovým počtem úvazků 165), přičemž více než 75 procent jsou vysokoškolsky vzdělaní vědečtí a odborní pracovníci, jedním ze 6 ústavů chemické sekce II. vědní oblasti o živé přírodě a chemických vědách AV ČR (www.cas.cz).

Více informací naleznete ve webové aplikaci ústavu s adresou www.jh-inst.cas.cz.